

Föräldraföreningen Västra Ekoskolan
alvsta@hotmail.com

Rektorn vid Västra Ekoskolan
anna-karin@ekoskolan.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Västra Ekoskolan
i Haninge kommun

Tillsyn i Västra Ekoskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Haninge kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Västra Ekoskolan besöktes av Skolinspektionen den 21 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Västra Ekoskolan är en fristående skola som ligger i kommundelen Västerhaninge i Haninge kommun. Huvudman är den ekonomiska föreningen Föräldraföreningen Västra Ekoskolan (org nr 812401-0839). Verksamheten bedrivs i form av ett föräldrakooperativ.

Verksamheter som Föräldraföreningen Västra Ekoskolan bedriver är förskoleklass, fritidshem samt grundskolan årskurserna 1-5. Barnen och eleverna är indelade i tre spår, där undervisningen bedrivs i åldersblandade grupper. Spår 1 omfattar elever i förskoleklass och årskurs 1, spår 2 omfattar elever i årskurserna 2 och 3 och spår 3 omfattar elever i årskurserna 4 och 5. Västra Ekoskolan leds av en rektor. Skolans personal är samlad i ett arbetslag.

Vid skolan går vid tidpunkten för tillsynen 59 elever i förskoleklass och grundskolan. Av dessa deltar 46 också i fritidshemmets verksamhet.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

På grund av att det inte finns fler än elva elever i årskurs 3 i Västra Ekoskolan, redovisar Skolverket ingen nationell statistik för elevernas måluppfyllelse i årskurs 3. Enligt skolans egen sammanställning uppnådde 100 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivåerna i samtliga delprov i det nationella ämnesprovet i matematik läsåret 2012/13. I det nationella ämnesprovet i svenska samma läsår nådde 70 procent av eleverna kravnivåerna på samtliga delprov. Vidare framgår av skolans egen sammanställning att samtliga elever i årskurs 3 vid läsårets slut nått de nationella kunskapskraven i matematik. I svenska nådde 80 procent av eleverna de nationella kunskapskraven vid läsårets slut.

Av skolans egen sammanställning framgår att 100 procent av eleverna i årskurs 3 når kunskapskraven i naturorienterande- och samhällsorienterande ämnen.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Västra Ekoskolan visar att rektorn har god kännedom om verksamheten och verkar för att utbildningen utvecklas i skola och fritidshem. Av intervjuer och dokumentstudier framgår också att rektorn uppmärksammat flera av de utvecklingsområden i skolan som Skolinspektionen identifierar, och påbörjat ett arbete för att komma till rätta med dessa. Verksamheten uppfyller i de flesta delar författningarnas krav.

Av intervjuer med rektorn, företrädare för elevhälsan, elever och lärarna framgår att eleverna i stort känner sig trygga, sedda och att de har inflytande både på sin studiesituation och på undervisningens innehåll. Samtliga intervjuade beskriver också att lärarna har stor tilltro till elevernas förmåga och vilja att lära sig. Enligt rektorn, företrädare för elevhälsan och lärarna anpassar skolan undervisningen efter elevernas behov och intressen bland annat genom ämnesöverskridande temaarbeten och varierade sätt för eleverna att genomföra sina uppgifter. Utredningen visar dock att skolan trots detta arbete inte alltid lyckas utmana de elever som lätt når kunskapskraven, vilket måste åtgärdas.

Skolan har tydliga rutiner för arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram utarbetas för de elever som är i behov av det. Av Skolinspektionens dokumentstudier samt intervjuer med rektorn, lärarna och företrädare för elevhälsan framgår också att eleverna på skolan ges särskilt stöd i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. Skolans åtgärdsprogram anger dock inte alltid anger vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta måste åtgärdas.

Av tillsynen framgår att fritidshemmet vid Västra Ekoskolan ger alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver för att de utifrån egna förutsättningar ska utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Föräldraföreningen Västra Ekoskolan att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 15 oktober 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Föräldraföreningen Västra Ekoskolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt skollagen ska elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 285) anges att även elever som lätt når kunskapskraven har rätt att få en individanpassad undervisning och uppmuntran att nå längre i sin kunskapsutveckling.

I intervjuer med elever i årskurserna 3 och 5 framkommer att det ibland är lärarberoende i vilken omfattning eleverna får utmaningar i sin kunskapsutveckling. De intervjuade eleverna berättar att de i vissa ämnen kan få svårare eller nya stimulerande uppgifter om de exempelvis är klara med den ordinarie uppgiften. Vidare berättar samma elever att det i vissa ämnen saknas utmaningar helt och hållet, att uppgifter avsedda som extra utmaningar inte är tillräckligt svåra, eller att uppgifterna inte tar hänsyn till deras förkunskaper eller intressen. Det förekommer också enligt eleverna att de ibland måste vänta in andra elever när de är klara med den aktuella uppgiften utan möjlighet att gå vidare till annat.

Vid intervju uppger lärarna att de försöker utmana elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås. Detta sker enligt lärarna bland annat genom att elever kan lösa uppgifter avsedda för en högre årskurs, att eleverna får uppgifter som går att lösa på flera olika nivåer, eller att eleverna får arbeta i häften med svårare uppgifter. Lärarna bekräftar dock vid intervju att det i skolan saknas en systematisk diskussion kring elevernas behov av stimulans, och hur detta behov kan tillgodos i alla ämnen och undervisningssituationer.

Rektorn uppger i intervju att stimulans för elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ibland är lärarberoende, och att detta är ett utvecklingsområde för skolan. Bland annat gör rektorn bedömningen att tydligare utmaningar till elever som lätt når kunskapskraven skulle bidra till en ökad studiero i vissa undervisningssituationer.

Vid faktagranskning uppger rektorn att frågan om att utmana eleverna i deras ärende tagits upp på skolans planeringsdagar den 16–18 juni 2014. Rektorn uppger vidare att alla undervisande lärare från och med höstterminen 2014 kommer att involveras i ämneskonferenser som genomförs varje vecka. Ett eller två ämnen avhandlas vid varje ämneskonferens, då läraren ska beskriva hur undervisningen planeras och anpassas efter elevernas individuella behov, inklusive efter de elever som behöver utmaningar i sitt lärande. Både specialpedagogen och övriga lärare ska sen enligt rektorn lämna råd och vägledning till den lärare som redovisat sitt ämne. Att skapa förutsättningar för att utmana eleverna i deras lärande ingår också i det löpande uppdraget för den specialpedagog som skolan nyligen anställt.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att lärarna vid tidpunkten för Skolinspektionens besök inte ger elever som lätt når kunskapskraven tillräcklig ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Föräldraföreningen Västra Ekoskolan föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 3 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Föräldraföreningen Västra Ekoskolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att det i åtgärdsprogrammen anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I Västra Ekoskolan fattar rektorn beslut om utredningar efter samråd med elevhälsan. Om utredningen visar att elever är i behov av särskilt stöd beslutar rektorn att åtgärdsprogram ska utarbetas. I åtgärdsprogrammen som Skol-

inspektionen tagit del av beskrivs bland annat bakgrunden till elevens svårigheter, målen som eleven ska uppnå och vilka åtgärder som ska vidtas för att målen ska nås. Skolinspektionen konstaterar dock att de mål som anges inte alltid är konkreta, utvärderingsbara och kopplade till kunskapskraven för olika ämnen. I några av åtgärdsprogrammen anges till exempel som mål för elever i de yngre årskurserna att de ska "nå kunskapsmålen i årskurs 6". Vidare saknas information utöver uppföljningsdatum om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Rektorn uppger vid intervju att det pågår ett arbete i skolan avseende innehållet i åtgärdsprogrammen. Arbetet med åtgärdsprogrammets innehåll har dock enligt rektorn försenats på grund av personalomsättning inför läsåret 2013/14. Skolans specialpedagog slutade också enligt rektorn av privata skäl med kort varsel i februari 2014, efter att ha tjänstgjort i två månader. Åtgärdsprogram har därför under vissa perioder läsåret 2013/2014 utarbetats av klasslärare, under handledning av rektorn. Rektorn uppger sammantaget att alla elever får det särskilda stöd de behöver, men att skolans åtgärdsprogram under innevarande läsår varierat i kvalitet.

Vid faktagranskning uppger rektorn att en specialpedagog är anställd och kommer att börja i skolan den 11 augusti 2014. Denne specialpedagog kommer enligt rektorn ha det övergripande ansvaret för att åtgärdsprogrammen är konkret formulerade. Specialpedagogen kommer även regelbundet följa upp åtgärdsprogrammen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn finns vissa brister i skolans åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Föräldraföreningen Västra Ekoskolan föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Föräldraföreningen Västra Ekoskolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att det i den individuella utvecklingsplanen framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren en gång per läsår i årskurs 1-5, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Därutöver ska läraren i den skriftliga utvecklingsplanen sammanfatta vilka insatser som behövs för att elevens ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Den individuella utvecklingsplanen får även innehålla omdömen om elevens utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av elevernas individuella utvecklingsplaner i Västra Ekoskolan. Flera av dem är mycket kortfattade och i några av dem anges inte vilka kunskaper och förmågor eleven ska utveckla i förhållande till kunskapskraven. I vissa anges istället personliga egenskaper eller läs- och skrivsvårigheter, utan koppling till läroplanen eller ett specifikt ämne. Under rubriken social utveckling beskrivs till exempel en elev som glad, och under rubriken kunskapsutveckling kan det stå att eleven utreds för läs- och skrivsvårigheter. Utöver detta är fokus i vissa av skolans individuella utvecklingsplaner i första hand på insatser från elevens eller föräldrarnas sida, till exempel "behöver räkna mer, mer läxor" eller "säga till hemma hur skoldagen har varit". Rektorn uppger att skolan har ett pågående arbete med syfte att utveckla återkopplingen till eleverna samt innehållet i de individuella utvecklingsplanerna. Detta arbete har dock enligt rektorn till viss del försenats av att skolan under läsåret tagit emot flera nya lärare.

Vid faktagranskning uppger rektorn att skolan har ett medvetet arbete kring återkoppling av kunskaper och kunskapsmål, men att skolan behöver arbeta vidare med detta för att kunskapen och förståelsen ska omsättas i alla delar av verksamheten. Rektorn beskriver att skolan bland annat under läsåret 2013/14 påbörjat arbetet med att konkretisera läroplanens mål till lokala mål som är konkreta för eleven. I detta har skolans lärare enligt rektorn använt sig av SMART-modellen (specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsbestämda mål). Inför, under och efter arbetsmoment ska eleven själv eller i samråd med pedagog kunna följa vilka mål som uppnåtts. Enligt rektorn kommer skolan fortsätta med detta arbete från och med augusti 2014, vilket enligt rektorn också kommer att medföra individuella utvecklingsplaner av hög kvalitet.

Sammantaget framgår av utredningen att skolan behöver förbättra elevernas individuella utvecklingsplaner. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Föräldraföreningen Västra Ekoskolan föreläggs avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Personalkompetens**Bedömning**

Föräldraföreningen Västra Ekoskolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Redovisa en plan med konkreta åtgärder som ska vidtas för all undervisning ska genomföras av lärare med legitimation och behörighet för den undervisning de bedriver.

Motivering

I skollagen anges att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämja med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som anställdts före den 1 juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod istället ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Av intervjuer med rektorn och lärare samt dokumentstudier framgår att enstaka lärare i Västra Ekoskolan är tillsvidareanställda men saknar lärarexamen, till exempel i idrott och hälsa, hem- och konsumentkunskap samt slöjd. Rektorn och företrädare för huvudmannen berättar att en rekryteringsprocess pågår, där rektor och huvudman intervjuar behöriga sökande inför skolstarten till höstterminen 2014.

Utredningen visar att det finns lärare som saknar utbildning för den undervisning de bedriver, vilket strider mot författningarnas krav. Verksamheten uppfyller därmed inte författningens krav och Föräldraföreningen Västra Ekoskolan föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 20 § skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Föräldraföreningen Västra Ekoskolan måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att eleverna har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering*Studie- och yrkesvägledning*

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval. Av läroplanen för grundskolan framgår att skolans mål ska vara att varje elev kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. Av läroplanen framgår också att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund. Läraren ska bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning. Studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

Enligt skolverkets allmänna råd om arbete med studie- och yrkesvägledning (SKOLFS 2013:180) bör rektorn tydliggöra hur ansvaret för studie- och yrkesvägledningen fördelas till skolans personal samt formerna för samarbetet kring detta.

Tillsynen visar att elevernas behov av vägledning inför utbildning och yrkesval inte tillgodoses i Västra Ekoskolan. Av intervju med lärarna framgår att vägledning inför framtida studie- och yrkesval inte erbjuds eleverna, samt att denna fråga inte på något systematiskt sätt diskuterats i skolan. Rektorn bekräftar vid intervju att eleverna inte erbjuds någon form av studie- och yrkesvägledning, och uppger att detta är ett utvecklingsområde för skolan. En konsekvens av detta blir enligt Skolinspektionens bedömning att eleverna varken får stöd vid val av språkvalet inför årskurs 6 eller förbereds över tid för att kunna göra välgrundade studie- och yrkesval.

Tillsynen visar att elevernas behov av vägledning inför utbildning och yrkesval inte tillgodoses i Västra Ekoskolan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Föräldraföreningen Västra Ekoskolan föreläggs att åtgärda bristen.

Elevhälsa – avstående från ingripande

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Eleverna i Västra Ekoskolan saknar vid tillfället för Skolinspektionens besök reell och kontinuerlig tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens. Rektor konstaterar vid intervju att den specialpedagog som anställdes av skolan i januari 2014 slutade i februari, och att rekrytering av specialpedagog därför pågår vid tidpunkten för Skolinspektionens besök. Rektorn uppger vidare att eleverna haft tillgång till specialpedagogisk kompetens under läsårets

början och vid läsårets slut, då skolans pensionerade specialpedagog bistått bland annat med diagnostiska prov samt specialundervisning i september 2013 och maj 2014. Innan den nyanställda specialpedagogen slutade i februari 2014 bistod den också med specialpedagogisk kompetens inom elevhälsan.

Vid intervju beskriver eleverna i årskurserna 3 och 5 att de får mycket hjälp då skolans pensionerade specialpedagog finns tillgänglig, men att de vid andra tider inte får samma stöd. Företrädare för elevhälsan bekräftar också vid intervju att det specialpedagogiska stödet har varierat under innevarande läsår. Förutom att det saknats kontinuitet i det specialpedagogiska stödet kring enskilda elever, har detta enligt elevhälsan också medfört att samråd inte alltid skett med specialpedagogisk kompetens vid utarbetande av åtgärdsprogram för eleverna.

Vid faktagranskning uppger rektorn att skolan anställt en legitimerad grundskollärare med specialpedagogisk kompetens. Denne lärare ska enligt rektorn påbörja sin inställning den 11 augusti 2014.

Av tillsynen framgår att eleverna i Västra Ekoskolan vid tidpunkten för Skolinspektionens besök saknar tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens i enlighet med författningarnas krav. Eftersom rektorn vidtagit omedelbara åtgärder och en specialpedagog påbörjar sin anställning vid skolan den 11 augusti 2014, har bristen avhjälpits. Skolinspektionen avstår därmed från ingripande.

Författning

2 kap. 25 och 29 §§ skollagen, Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist men avstår enligt 26 kap. 12 § skollagen (2010:800) från att ingripa.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Konkreta åtgärder vidtas så att eleverna alltid tillförsäkras trygghet och studiero.

Motivering

Av läroplanen framgår att utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Eleverna berättar vid intervju att studieron på vissa lektioner ibland är bristfällig, där elever till exempel kommer och går eller byter plats på ett sätt som kan störa andra elever. Eleverna uppger vidare att vissa lärare inte säger till så noga och att andra lärare säger till men att eleverna fortsätter att störa undervisningen ändå.

Lärare och företrädare för elevhälsan bekräftar vid intervju att det på vissa lektioner ibland förekommit bristande studiero. Enligt lärarna och företrädare för elevhälsan har detta dock varit ett problem under en avgränsad period, då det tillkommit nya elever samt förekommit lärarbyten under innevarande läsår. Detta har enligt lärare och företrädare för elevhälsan ibland skapat oro för några elevgrupper. Skolinspektionen vill i detta sammanhang understryka att en del i skolans arbete att tillförsäkra eleverna studiero kan vara att aktivt förebygga oro i gruppen vid lärarbyten samt då elever tillkommer eller lämnar klassen. Även om det denna gång bara var oro i vissa grupper under en avgränsad period, bedömer Skolinspektionen det som viktigt att skolan fortsätter sitt arbete för att förhindra att sådana situationer upprepas framöver.

Rektorn och företrädare för huvudmannen uppger vid intervju att skolan vidtagit ett antal åtgärder för att komma tillrätta med de lektioner där det ibland förekommer bristande studiero. Rektor har till exempel auskulterat, enskilda lärare får handledning av både rektor och företrädare för elevhälsan och personalen har diskuterat lektionernas struktur och innehåll i syfte att förebygga bristande studiero. Rektorn bekräftar dock att studiero i viss mån kvarstår som ett utvecklingsområde i skolan.

Vid Skolinspektionens intervjuer med eleverna framkommer att de trivs i skolan, men att det i vissa årskurser ibland förekommit kränkningar. Dessa kränkningar kan enligt eleverna vara både verbala och fysiska, till exempel glåpord eller knuffar. Flera av de intervjuade eleverna uppger dock att skolans vuxna uppmärksammar när det händer saker mellan elever, och att de vuxna vidtar åtgärder för att stoppa eller utreda kränkningar. Enligt skolledningen, lärarna och företrädare för elevhälsan har skolans personal god kännedom om de sammanhang och situationer där kränkningar kan uppstå, och arbetar därför aktivt för att förebygga, utreda och motverka dem. Misstänkta kränkningar kommer också enligt rektorn och företrädare för huvudmannen alltid till rektorns och huvudmannens kännedom. Åtgärder som skolan vidtagit är enligt rektorn och företrädare för elevhälsan till exempel värdegrundssamtal på grupp- och individnivå, ett utökat schema för rastvärdar och trygghetsvärdar, samtal med berörda vårdnadshavare och elever samt elevhälsans stöd till både

lärare och enskilda elever. Efter Skolinspektionens besök genomförde också rektorn en fördjupad utvärdering av tryggheten för eleverna i skolan, bland annat genom enskilda samtal med elever, vårdnadshavare och företrädare för elevhälsan.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att skolmiljön inte alltid präglats av trygghet och studiero. Mot bakgrund av att rektorn, huvudman och företrädare för elevhälsan uppmärksammat situationen, reagerat skyndsamt på de uppgifter som framkom i Skolinspektionens elevintervjuer samt därutöver vidtagit flera konkreta åtgärder för att motverka bristande trygghet och studiero, bedöms bristen ha avhjälppts. Även elever uppger vid intervju att skolans vuxna arbetar för att uppmärksamma och förhindra kränkningar. Skolinspektionen avstår därmed från ingripande.

Författning

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Ylva Johnsson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.